

2021-06-10

Brottsofferjouren Sverige
Hammarby fabriksväg 25, 6 tr
120 30 Stockholm
info@brottsofferjouren.se
www.brottsofferjouren.se
Växel: 08-644 88 00
Brottsofferstöd: 116 006

Yttrande avseende Ds 2021:7 Barnets bästa när vård enligt LVU upphör

S2021/02397
Socialdepartementet

Inledning samt generella synpunkter på utredningen

Brottsofferjouren Sverige (BOJ) välkomnar denna promemoria då den berör många viktiga frågor kring barns rätt till skydd och en trygg uppväxt. Även om BOJ inte finns med på remisslistan berörs så många viktiga frågor som vi drivit i flera år att vi anser det vara angeläget att bidra med vårt yttrande.

Här vill också BOJ framhålla skillnaden mellan barnperspektiv och barnets perspektiv. *Barnperspektivet* innebär en vuxen persons tolkning av barnets bästa till skillnad från *barnets perspektiv* där det är barnets röst som är i fokus. BOJ vill framhålla att det är barnets röst som ska sättas i fokus. Detta bör göras genom en prövning. Barnombudsmannen har tagit fram ett stödmaterial för beslutsfattare och tjänstepersoner för att kunna göra en prövning av barnets bästa. FN:s Barnrättskommitté har gett exempel på vid vilka tillfällen en prövning bör göras.

9.2.1 Ett självständigt rekvisit om barnets bästa bör inte införas vid bedömning av om vård enligt LVU ska upphöra.

BOJ är här av precis motsatt uppfattning i förhållande till förslaget. Ett självständigt rekvisit om barnets bästa bör införas vid bedömning om när vård enligt LVU ska upphöra, vilket ligger i linje med Barnkonventionens artiklar 3 och 12.

9.3.1 Förändringarna ska vara varaktiga och genomgripande för att vård enligt 2 § LVU ska kunna upphöra

BOJ stöder förslaget, dock med tillägget att en prövning av barnets bästa görs för att tillgodose barnets behov och vilja på bästa sätt.

9.4.1 En skyldighet för socialnämnden att överväga flyttningsförbud vid övervägande eller prövning av upphörande av vård bör införas

BOJ instämmer i förslaget att socialnämnden bör överväga om det finns skäl att överväga flyttningsförbud vid övervägande eller prövning av upphörande av vård enligt LVU. Dock

anser BOJ att åldersgränsen på 15 år bör ersättas av en mognadsbedömning istället för en statisk åldersgräns då socialnämnden överväger om vård fortfarande behövs eller vårdnadshavare alternativt barnet själv begär att vården ska upphöra. Barn som är betydligt yngre än 15 år kan många gånger klart och tydligt redogöra för vad de vill, liksom det även finns barn som är 15 år eller äldre med nedsatt kognitiv förmåga som kan ha stora svårigheter att uttrycka sin vilja.

9.4.2 Kunskapsstöd i fråga om tillämpning av flyttningsförbud

BOJ tillstyrker förslaget att Socialstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett sådant kunskapsstöd.

10.1. Särskilt övervägande när barnet varit placerad i två år

BOJ ser positivt på förslaget att socialnämnden särskilt ska överväga om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnaden enligt 6 kap. 11 § föräldrabalken när barnet varit placerad i samma familj under två år, och tillstyrker därför förslaget.

11.1 En skyldighet för socialnämnden att följa upp den unges situation efter avslutad LVU-vård bör införas

BOJ ser det som ytterst angeläget att förslagen genomförs, dock med reservation för att åldersgränsen på 15 år bör ersättas av en mognadsbedömning enligt det svar som angivits under 9.4.1.

12.5.1 Drogtest inför umgänge

Barnets bästa måste alltid prioriteras, därför tillstyrker BOJ förslaget om att ge socialnämnden befogenhet att besluta att vårdnadshavare eller förälder till barn som vårdas enligt LVU ska lämna drogtest inför umgänge.

12.5.2 Drogtest inför upphörande av LVU

BOJ tillstyrker även förslaget om att ge socialnämnden befogenhet att besluta att vårdnadshavare ska lämna drogtest inför prövning om vård enligt LVU ska upphöra.

12.5.3 Drogtest efter upphörande av LVU

BOJ bestrider förslaget om att socialnämnden inte bör ges befogenhet att besluta att vårdnadshavare ska lämna drogtest efter tvångsvårdens upphörande. Barnets rätt till en trygg uppväxtmiljö går före vårdnadshavarnas rätt till integritet om det förelegat missbruksproblematik tidigare. Kan vi se ett tydligare exempel än hur fel det gick i Lilla Hjärtat-fallet?

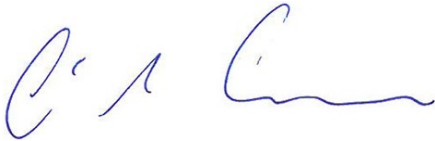
12.6 Socialnämnden bör ges befogenhet att besluta att vårdnadshavare och föräldrar ska lämna prov för kontroll av drogpåverkan

BOJ tillstyrker förslaget.

12.7 Överklagande av beslut att lämna prov

BOJ anser det av yttersta vikt att rättssäkerheten bibehålls och ser därför positivt på förslaget att socialnämndens beslut att en vårdnadshavare eller förälder ska lämna prov för kontroll av alkoholhaltiga drycker, narkotika m.m. ska kunna överklagas.

Föredragande i detta remissvar har vice förbundsordförande Monica Ekström samt verksamhetsutvecklare våld i nära relation Heléne Carlsson varit.

Sven-Erik Alhem
Förbundsordförande
svenerik.alhem@boj.se

Fredrik Mellqvist
Generalsekreterare
fredrik.mellqvist@boj.se